

O moarte care nu dovedește nimic

Scris de Ninel Ganea
Joi, 23 Martie 2017 13:06

În toamna anului 1825, Țarul Alexandru I decide să plece alături de soția sa, Elizabeta, într-o călătorie în sudul Rusiei, la Taganrog, un port la Marea Azov. Sănătatea nu tocmai bună a țarinei a fost motivul principal invocat de Curtea Imperială, chiar dacă diplomații austrieci și englezi îl suspectau pe Alexandru că se pregătește în secret de un război cu Turcia. Când au văzut, însă, suita foarte redusă care urma să-l însoțească pe țar, formată din doi aghiotanți și câțiva servitori, temerile lor s-au potolit. Cuplul imperial nu dorea altceva decât să petreacă o vreme împreună, departe de zgomotul și frigul St. Petersburgului.

Cei doi soți treceau printr-una din cele mai liniștite secvențe ale vieții lor, marcate de infidelități, perioade lungi de separație și durerea provocată de moartea copiilor. După ce încercase toate filozofiile și religiile la modă, Alexandru revenise în sânul Bisericii Ortodoxe, sub influența unor zeloți.

Înainte de a pleca la Taganrog, împăratul a participat la Liturghia din Catedrala Sf. Alexandru Nevski, iar după terminarea slujbei i-a dat mitropolitului un pachet. Conform martorilor, Alexandru a fost foarte mișcat de o predică ținută în privat de un călugăr.

Nu era ceva foarte straniu. Înainte de fiecare călătorie sau război, țarul mergea la biserică pentru a se ruga.

Odată ajunși la Taganrog, împăratul Rusiei începe să viziteze o regiune exotică, populată de ruși, tătari, evrei și greci. Deși sănătatea prințesei era problematică, Alexandru este cel care dă semne de oboseală și apatie. La un moment dat, îi spune doctorului că nu reușește să doarmă prea mult noaptea și că nu este în cea mai bună formă. “Știu cum să mă îngrijesc singur”, i-a transmis, fără mănuși, doctorului.

O moarte care nu dovedește nimic

Scris de Ninel Ganea
Joi, 23 Martie 2017 13:06

Starea țarului începe, însă, să se agraveze, cu toate că împărăteasa nu părea, la început, deloc îngrijorată, în scrisorile către mama sa. Apar febra, amețeala și leșinul, până într-acolo încât anturajul imperial și soția devin speriați. Pentru prima dată, decid să anunțe curtea și pe mama țarului de ceea ce se întâmplă în sudul Rusiei. Doar că după aceste zile de panică, Alexandru își revine parțial și poartă mai multe discuții cu soția sa, care devine optimistă. Peste numai o săptămână, pe 1 decembrie 1825, țarul moare, cu doar o lună înainte de a împlini vârsta de 48 de ani.

Aceasta este variantă oficială înaintată până acum de istorici. Ceea ce s-a întâmplat ulterior are darul de a arunca foarte multe semne de întrebare asupra unuia din cele mai tulburi momente din istoria țarilor.

Autopsia lui Alexandru, efectuată la 33 de ore după deces, a revelat o boală a ficatului, care a generat o febră și acumulare de ser în creier, ceea ce a dus la moartea sa. Doar că aceeași autopsie a indicat și urme serioase de biciuire pe spate. Ceea ce era destul de improbabil pentru o figură aristocrat, nemaivorbind de una imperială.

Trupul său nu a fost dus la biserica în Taganrog decât pe 23 decembrie, iar când oamenii s-au apropiat să-și ia rămas bun nu au mai reușit să-l recunoască. De pe 11 decembrie, cât timp a fost ținut în casă, sicriul împăratului, la ordinele Elisabetei, nu a mai fost deschis. Alexandru va ajunge la St. Petersburg abia pe 10 ianuarie 1826, iar înmormântarea va avea loc la sfârșitul lui martie.

Când a ajuns acasă, în capela familiei, mama sa, Maria Feodorovna, a insistat să îl vadă: "Da, el este dragul meu Alexandru. Cum s-a stins...". Totuși, chiar și istoricii care cred că într-adevăr țarul a murit la Taganrog nu pot să nu remarce cât de puțin convingătoare a fost bătrâna împărăteasă. Suspiciunea a crescut, mai ales când li s-a interzis oamenilor obișnuiți să-l vadă pe Alexandru. Ca măsură suplimentară, autoritățile au plasat inelul de căsătorie al țarului pe coșciug, doar-doar lumea se va liniști. Dar nu mulți oameni au fost impresionați de acest lucru. Mai ales când soția împăratului nu a participat la înmormântare și nici măcar nu a fost prezentă la St. Petersburg. Elizabeta a decis să aștepte o vreme mai bună, iar apoi să plece spre Germania. Doar că pe drum într-un mic oraș, la Belev, în somn, inima ei a încetat să bată.

Alexandru a fost îngropat în Fortăreața Sf. Petru și Pavel, locul traditional în care țarii erau

O moarte care nu dovedește nimic

Scris de Ninel Ganea
Joi, 23 Martie 2017 13:06

Înmormântați. Conform informațiilor oficiale, cel puțin de două ori a fost dezgropat Alexandru și de fiecare dată sicriul a fost găsit gol. Țarul Nicolae I, fratele și urmașul lui Alexandru, a distrus toate documentele legate de aceste întâmplări, iar o legendă spune că, în 1866, Alexandru al II-lea a dat ordin ca trupul unchiului său să fie mutat la mănăstirea Alexandru Nevski.

O altă poveste mult mai plauzibilă are legătură cu înscenarea morții chiar de către țar. Încă din 1819, într-o discuție cu Nicolae I și soția acestuia, Alexandru i-a anunțat că ei vor fi urmașii săi, iar în momentul încoronării el va fi la Moscova, printre oamenii obișnuiți și se va bucura pentru fratele său.

La câțiva ani de la moartea lui Alexandru, undeva, în Siberia, a apărut un necunoscut cu o alură și vorbire indubitabil aristocratice, cu numele de Feodor Kuzmici. Kuzmici i-a cucerit pe localnici prin viața sa spirituală și atmosfera de sfințenie pe care o răspândea. De altfel, Biserica Rusă a Moscovei l-a canonizat în 1984. Misterul în jurul acestui personaj i-a captivat pe mujici, mai ales când Kuzmici le-a povestit despre experiența sa în Paris alături de trupele rusești învingătoare. Figura sa aducea foarte mult cu cea a țarului răposat Alexandru, iar de aici zvonurile s-au răspândit natural. Înainte de moartea sa, survenită în 1864, Kuzmici a semnat un document cu inițialele A.P., adică tocmai numele misteriosului împărat. [Grafologii](#) care au analizat scrisul lui Kuzmici și cel al împăratului au ajuns astăzi la concluzia că este vorba de aceeași persoană.

În familia țarului, personajul Kuzmici nu a rămas trecut cu vederea, chiar dacă într-o formă apofatică. Țarul Alexandru al III-lea, unul dintre cei mai sobri împărați ai Rusiei, avea în permanență pe biroul său foarte simplu portretul lui Kuzmici. În familia lor, conform mărturiei Marii Cneaghine Olga, subiectul Kuzmici "nu se discuta niciodată", dar tot ea îi spunea unui biograf: "Sunt bătrână și deja mă gândesc la lumea de dincolo, tu ești tânăr și înțelegi lucrurile astea. Trebuie să afli că pentru noi nu aveam niciun dubiu că Feodor Kuzmici era Alexandru"